

Ressortsparket
Afdeling Legal Office Executie

Verslag van het Openbaar Ministerie ex artikel 5 van de Gratiwet

Betreft het verzoek ten behoeve van:

F. Masmeijer, [REDACTED]

Parket (WETS-)nummer: W21-0176 (16/278957-21)

Gratienummer: 214/0667

Datum: 20 april 2022

Edelgrootachtbaar college,

Verzoeker is door het Hof van beroep te Antwerpen (B) op 27 juni 2019 veroordeeld tot 9 jaren gevangenisstraf ter zake van het medeplegen van grootschalige invoer van cocaïne, diefstal en valsheid in geschrift en het deelnemen aan een criminele organisatie .
[REDACTED]

[REDACTED]

Bij de beoordeling van het verzoek is van belang dat de straf, waarvoor verzoeker om gratie vraagt, door België is overgedragen aan Nederland in het kader van de WETS. Dat betekent dat in beginsel de volledige straf die in België is opgelegd door Nederland moet worden overgenomen en geëxecuteerd. Het is niet de bedoeling dat door middel van gratieverlening dit uitgangspunt wordt ondergraven. Dat betekent dat nog kritischer dan in reguliere Nederlandse strafzaken naar de onderbouwing van het onderhavige gratieverzoek dient te worden gekeken.

Artikel 2 Gratiwet bepaalt dat gratie kan worden verleend

- op grond van enige omstandigheid, waarmee de rechter op het tijdstip van zijn beslissing geen of onvoldoende rekening heeft gehouden of kunnen houden en die, ware zij op dat tijdstip wel of voldoende bekend geweest, hem aanleiding zou hebben gegeven tot het opleggen van een andere straf of maatregel, of tot het afzien daarvan; dan wel
- indien aannemelijk is geworden dat met de tenuitvoerlegging van de rechterlijke beslissing of de voortzetting daarvan geen met de strafrechtstoepassing na te streven doel in redelijkheid wordt gediend.

Van beide situaties is in onderhavige zaak geen sprake. Het detentieverloop in België was bekend bij het Belgische Hof. [REDACTED]

[REDACTED] Dat waren voor het Hof geen redenen om de duur van de gevangenisstraf te beperken. Het Belgische Hof verwijst daarbij nadrukkelijk naar de grote rol die verzoeker volgens de bewijsmiddelen heeft gespeeld.
[REDACTED]

[REDACTED] Als deze situatie bij het Belgische Hof bekend was geweest zou dat, gelet op de nadrukkelijke motivering van de hoogte van de straf, niet tot een lagere of andere strafoplegging hebben geleid.

Er is dus geen sprake van een gewijzigde omstandigheid waarmee de rechter op het tijdstip van zijn beslissing geen of onvoldoende rekening heeft gehouden.

Tevens kan niet worden gesteld dat de straf geen redelijk doel meer dient. Op grond van de grote bewijslast tegen verzoeker, die door het Belgische Hof uitvoerig is beschreven, staat vast dat verzoeker een belangrijke rol heeft gespeeld bij de invoer van een zeer grote hoeveelheid cocaïne (meer dan 460 kilogram). Verzoeker lijkt die rol nog steeds te bagatelliseren, maar dat standpunt wordt weersproken door de door het Belgische Hof gehanteerde bewijsmiddelen. Het Belgische Hof zegt niet voor niets dat alleen een straf van de lengte zoals door het Hof opgelegd verzoeker zal weerhouden van recidive en daarnaast een algemeen preventieve werking zal hebben. Daarnaast heeft Nederland in beginsel de verplichting (zie hierboven) om de Belgische straf volledig te executeren. De tenuitvoerlegging van de straf dient daarom wel degelijk een redelijk doel.

Tenslotte wijs ik u op het volgende. [REDACTED]

[REDACTED] In het Nederlandse strafstelsel zijn er voldoende mogelijkheden om na verloop van een deel van de straf te werken aan re-integratiedoelen. Re-integreren is zelfs een belangrijke doelstelling van de laatste fase van een detentie. Hoewel verzoeker vanwege de voorlopige datum van voorwaardelijke invrijheidstelling [REDACTED] nog niet in aanmerking komt voor een re-integratietraject, zal dat in de loop van dit jaar wel het geval zijn. Er is daarom geen enkele reden om dit traject via gratie te bespoedigen.

Het OM is van op grond van al het bovenstaande van mening dat er geen grond ex art. 2 Gratielwet aanwezig is. Het OM adviseert daarom negatief.

Hoogachtend,

advocaat-generaal

Gratienummer G 214/0667

W 21-0176

Tussenadvies van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden:

Gezien een om advies in zijn handen gesteld gratieverzoek d.d. 16 december 2021 ten behoeve van

F. Masmeijer

thans gedetineerd hier te lande.

Gezien de betreffende processtukken, waaronder het gratieverzoek ten behoeve van veroordeelde, met bijlagen, alsmede een verslag van de advocaat-generaal bij dit hof.

Heeft de eer Uwe Majesteit te berichten:

Het onderhavige advies betreft een verzoek om gratie van een strafrestant van een door de Belgische rechter opgelegde onvoorwaardelijke vrijheidsstraf waarvan de tenuitvoerlegging onder het regime van de Wet Wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties door Nederland is overgenomen. Bij de opstelling van zijn advies heeft het gerechtshof als uitgangspunt voor ogen gehouden dat het land van veroordeling, in dit geval België, moet kunnen vertrouwen op een voortgezette tenuitvoerlegging van de opgelegde gevangenisstraf met inachtneming van de Nederlandse wettelijke regeling van voorwaardelijke invrijheidstelling en van gratie.

Artikel 2 Gratiewet luidt als volgt:

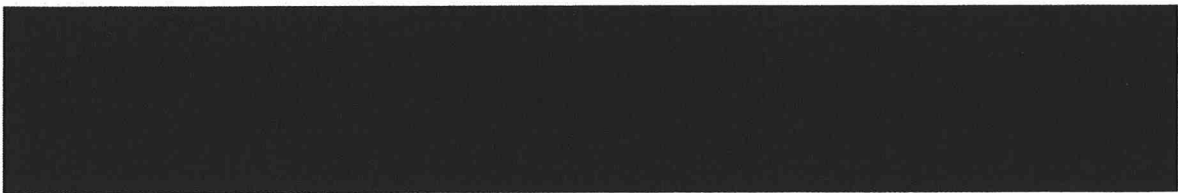
Gratie kan worden verleend:

- a. op grond van enige omstandigheid, waarmede de rechter op het tijdstip van zijn beslissing geen of onvoldoende rekening heeft gehouden of kunnen houden en die, ware zij op dat tijdstip wel of voldoende bekend geweest, hem aanleiding zou hebben gegeven tot het opleggen van een andere straf of maatregel, of tot het afzien daarvan; dan wel
- b. indien aannemelijk is geworden dat met de tenuitvoerlegging van de rechterlijke beslissing of de voortzetting daarvan geen met de strafrechtstoepassing na te streven doel in redelijkheid wordt gediend.

Veroordeelde is door het Hof van beroep te Antwerpen op 27 juni 2019 veroordeeld tot een gevangenisstraf van 9 (negen) jaar, wegens – kort gezegd –:

- betrokkenheid bij het binnen het grondgebied van België brengen van 467,46 kilo cocaïne;
- betrokkenheid bij het vervalsen van drie documenten;
- deelneming aan een organisatie die tot oogmerk heeft het binnen het grondgebied van België brengen van verdovende middelen;

- diefstal van geld.

Het hof heeft op 7 september 2021 in een procedure in het kader van de "Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties" (WETVVS) bepaald dat er geen gronden zijn om erkenning van de uitspraak te weigeren of de sanctie aan te passen.

Het gratieverzoek – inhoudende het verzoek veroordeelde gratie te verlenen voor het strafrestant – is gebaseerd op het volgende:

De advocaat-generaal heeft op 20 april 2022 negatief geadviseerd.

Het hof ziet termen om – naast de in Nederland gehanteerde criteria voor gratie – de Belgische regeling voor voorwaardelijke invrijheidstelling in de beoordeling te betrekken. Deze is neergelegd in de "Wet betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten" (WER).

Ingevolge artikel 24 e.v. WER kan in een geval als het onderhavige – waarin een vrijheidsstraf van méér dan 3 jaar maar minder dan 14 jaar is opgelegd – voorwaardelijke invrijheidstelling worden verleend indien 1/3e deel van de straf is uitgezeten, dan wel – indien in het vonnis of arrest is bepaald dat er sprake is van een "staat van herhaling" – indien 2/3e deel is uitgezeten. Bovendien moet zijn voldaan aan de in artikel 47 en 48 WER genoemde voorwaarden.

Ingevolge artikel 47 WER kan aan de veroordeelde voorwaardelijke invrijheidstelling worden toegekend voor zover er in hoofde van de veroordeelde geen tegenaanwijzingen bestaan in de zin van artikel 47 WER. Deze tegenaanwijzingen hebben betrekking op:

1. de afwezigheid van vooruitzichten op sociale reclassering van de veroordeelde;
2. het risico van het plegen van nieuwe ernstige strafbare feiten;
3. het risico dat de veroordeelde de slachtoffers zou lastig vallen;
4. de houding van de veroordeelde ten aanzien van de slachtoffers van de misdrijven die tot zijn veroordeling hebben geleid.

Op grond van artikel 48 WER dient het dossier van de veroordeelde een sociaal reclasseringsplan te bevatten waaruit de perspectieven op reclassering van de veroordeelde blijken.

In zijn uitspraak van 27 juni 2019 heeft het Hof van Antwerpen weliswaar bepaald dat er bij veroordeelde sprake is van een gebrek aan normbesef (gezien zijn eerdere veroordelingen wegens verkeersdelicten en sociaalrechtelijke inbreuken), maar is er niet bepaald dat er sprake is van een "wettelijke staat van herhaling".

Nu hetgeen voor het overige wordt aangevoerd niet op zich reeds aanleiding geeft voor een positief gratieadvies acht het hof het op grond van het voorgaande noodzakelijk dat over veroordeelde een reclasseringsrapport wordt uitgebracht waarin in ieder geval de hierboven vermelde punten (tegenaanwijzingen en perspectieven; eventuele voorwaarden het gedrag van veroordeelde betreffende) aan de orde komen. Nu het hof zelf niet over de daarvoor noodzakelijke informatie beschikt om toepassing te geven aan het bepaalde in artikel 6 eerste lid Gratiwet, verzoekt het hof het ministerie de reclassering daarvoor te benaderen.

Het hof verzoekt het ministerie een reclasseringsrapport te laten opmaken en dat na afronding aan het openbaar ministerie en het hof te doen toekomen.

Mr. A.B.A.P.M. Ficq,

Gedaan te Arnhem op 25 april 2022

AAN ZIJNE MAJESTEIT DE KONING

Aanvullend Verslag van het Openbaar Ministerie ex artikel 5 van de Gratiewet n.a.v. het advies van de reclassering d.d. 2 juni 2022

Datum: 8 juni 2022

Op 2 juni 2022 heeft de reclassering geadviseerd naar aanleiding van een aantal vragen van het Hof.

Ondanks de positieve insteek van de reclassering ziet het OM geen reden om zijn eerdere negatieve advies te wijzigen. Het uitgangspunt bij via de WETS overgedragen zaken is dat de buitenlandse straf volledig dient te worden geëxecuteerd, zeer bijzondere omstandigheden daar gelaten. Naar de mening van het OM vormen het lage recidiverisico en de re-integratiemogelijkheden van verzoeker niet zulke omstandigheden. Ook bij een gratieverzoek naar aanleiding van een Nederlandse rechterlijke beslissing zou dat niet het geval zijn. Het zijn immers geen gronden, zoals genoemd in de Gratiewet. Gratieverlening zou verzoeker daarmee in een betere positie brengen dan Nederlandse veroordeelden tot langdurige straffen, waarbij het recidiverisico laag en de kans op een goede re-integratie hoog is.

Voor een goed re-integratietraject is bovendien gratie niet nodig. Zoals eerder aangegeven kan re-integratie van verzoeker ook plaatsvinden binnen de gangbare detentiefasering en de voorwaardelijke invrijheidstelling.

Op grond van het vorenstaande handhaaft het OM zijn negatieve advies van 20 april jl.

Hoogachtend,

advocaat-generaal

Gratienummer G 214/0667

W 21-0176

Eindadvies van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden:

Gezien een om advies in zijn handen gesteld gratieverzoek d.d. 16 december 2021 ten behoeve van
F. Masmeijer

thans gedetineerd hier te lande.

Gezien de betreffende processtukken, waaronder het gratieverzoek ten behoeve van veroordeelde,
met bijlagen, alsmede een verslag van de advocaat-generaal bij dit hof d.d. 20 april 2022;

gezien het tussenadvies van het hof d.d. 26 april 2022, waarin het volgende is bepaald:

Heeft de eer Uwe Majesteit te berichten:

Het onderhavige advies betreft een verzoek om gratie van een strafrestant van een door de Belgische rechter opgelegde onvoorwaardelijke vrijheidsstraf waarvan de tenuitvoerlegging onder het regime van de Wet Wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties door Nederland is overgenomen. Bij de opstelling van zijn advies heeft het gerechtshof als uitgangspunt voor ogen gehouden dat het land van veroordeling, in dit geval België, moet kunnen vertrouwen op een voortgezette tenuitvoerlegging van de opgelegde gevangenisstraf met inachtneming van de Nederlandse wettelijke regeling van voorwaardelijke invrijheidstelling en van gratie.

Artikel 2 Gratiwet luidt als volgt:

Gratie kan worden verleend:

- a. op grond van enige omstandigheid, waarmede de rechter op het tijdstip van zijn beslissing geen of onvoldoende rekening heeft gehouden of kunnen houden en die, ware zij op dat tijdstip wel of voldoende bekend geweest, hem aanleiding zou hebben gegeven tot het opleggen van een andere straf of maatregel, of tot het afzien daarvan; dan wel*
- b. indien aannemelijk is geworden dat met de tenuitvoerlegging van de rechterlijke beslissing of de voortzetting daarvan geen met de strafrechtstoepassing na te streven doel in redelijkheid wordt gediend.*

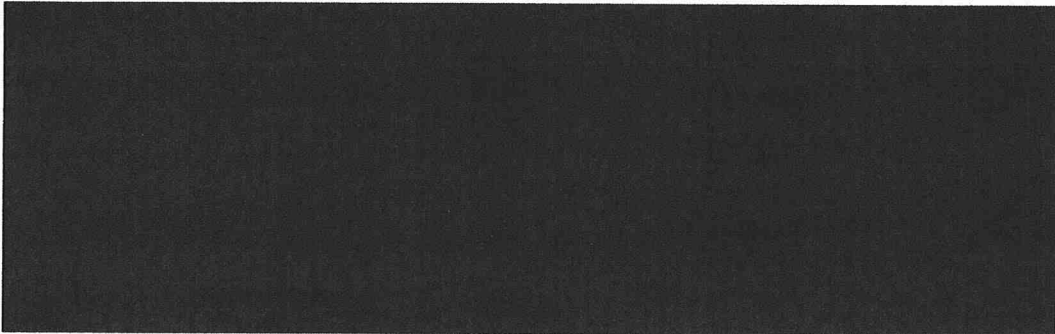
Veroordeelde is door het Hof van beroep te Antwerpen op 27 juni 2019 veroordeeld tot een gevangenisstraf van 9 (negen) jaar, wegens – kort gezegd –:

- betrokkenheid bij het binnen het grondgebied van België brengen van 467,46 kilo cocaïne;*
- betrokkenheid bij het vervalsen van drie documenten;*
- deelneming aan een organisatie die tot oogmerk heeft het binnen het grondgebied van België brengen van verdovende middelen;*
- diefstal van geld.*

Het hof heeft op 7 september 2021 in een procedure in het kader van de "Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties" (WETVVS) bepaald dat er geen gronden zijn om erkenning van de uitspraak te weigeren of de sanctie aan te passen.

Het gratieverzoek – inhoudende het verzoek veroordeelde gratie te verlenen voor het strafrestant – is gebaseerd op het volgende:

De advocaat-generaal heeft op 20 april 2022 negatief geadviseerd.

Het hof ziet termen om – naast de in Nederland gehanteerde criteria voor gratie – de Belgische regeling voor voorwaardelijke invrijheidstelling in de beoordeling te betrekken. Deze is neergelegd in de "Wet betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten" (WER).

Ingevolge artikel 24 e.v. WER kan in een geval als het onderhavige – waarin een vrijheidsstraf van méér dan 3 jaar maar minder dan 14 jaar is opgelegd – voorwaardelijke invrijheidstelling worden verleend indien 1/3e deel van de straf is uitgezeten, dan wel – indien in het vonnis of arrest is bepaald dat er sprake is van een "staat van herhaling" – indien 2/3e deel is uitgezeten. Bovendien moet zijn voldaan aan de in artikel 47 en 48 WER genoemde voorwaarden.

Ingevolge artikel 47 WER kan aan de veroordeelde voorwaardelijke invrijheidstelling worden toegekend voor zover er in hoofde van de veroordeelde geen tegenaanwijzingen bestaan in de zin van artikel 47 WER. Deze tegenaanwijzingen hebben betrekking op:

- 1 de afwezigheid van vooruitzichten op sociale reclassering van de veroordeelde;
- 2 het risico van het plegen van nieuwe ernstige strafbare feiten;
- 3 het risico dat de veroordeelde de slachtoffers zou lastig vallen;
- 4 de houding van de veroordeelde ten aanzien van de slachtoffers van de misdrijven die tot zijn veroordeling hebben geleid.

Op grond van artikel 48 WER dient het dossier van de veroordeelde een sociaal reclasseringsplan te bevatten waaruit de perspectieven op reclassering van de veroordeelde blijken.

In zijn uitspraak van 27 juni 2019 heeft het Hof van Antwerpen weliswaar bepaald dat er bij veroordeelde sprake is van een gebrek aan normbesef (gezien zijn eerdere veroordelingen wegens verkeersdelicten en sociaalrechtelijke inbreuken), maar is er niet bepaald dat er sprake is van een "wettelijke staat van herhaling".

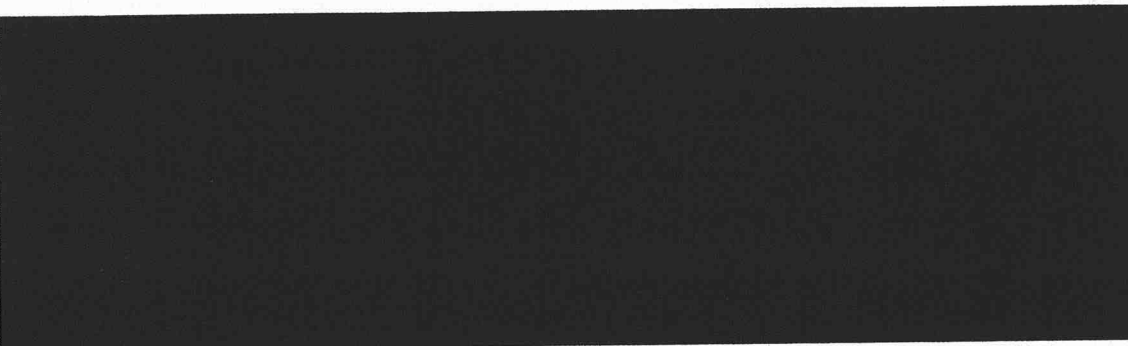
Nu hetgeen voor het overige wordt aangevoerd niet op zich reeds aanleiding geeft voor een positief gratieadvies acht het hof het op grond van het voorgaande noodzakelijk dat over veroordeelde een reclasseringsrapport wordt uitgebracht waarin in ieder geval de hierboven vermelde punten (tegenaanwijzingen en perspectieven; eventuele voorwaarden het gedrag van veroordeelde betreffende) aan de orde komen. Nu het hof zelf niet over de daarvoor noodzakelijke informatie beschikt om toepassing te geven aan het bepaalde in artikel 6 eerste lid Gratiwet, verzoekt het hof het ministerie de reclassering daarvoor te benaderen.

Het hof verzoekt het ministerie een reclasseringsrapport te laten opmaken en dat na afronding aan het openbaar ministerie en het hof te doen toekomen.

gezien het reclasseringsrapport d.d. 2 juni 2022;

gezien het aanvullend verslag van de advocaat-generaal d.d. 8 juni 2022;

overweegt het hof aanvullend als volgt.

Afwegend:

* enerzijds het belang dat België, moet kunnen vertrouwen op een voortgezette tenuitvoerlegging van de opgelegde gevangenisstraf;

* anderzijds in acht nemend de Belgische regeling rond de voorwaardelijke invrijheidstelling, en voornoemde rapportage van de reclassering d.d. 2 juni 2022;

adviseert het hof om het strafrestant om te zetten in een voorwaardelijke straf met een proeftijd van 2 jaar waarbinnen veroordeelde zich dient te onthouden van het plegen van strafbare feiten.

Mr. A.B.A.P.M. Ficq,

Gedaan te Arnhem op 9 juni 2022

AAN ZIJNE MAJESTEIT DE KONING